

A magyar ipar nemzetközi összehasonlításban

Pécsett kedden folytatta munkáját az iparstatistikások és üzemgazdászok országos konferenciája, az „Info-1972” III. vándorgyűlés.

Huszár István államtitkár, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke tartott eladást „A magyar ipar nemzetközi összehasonlításban” címmel. Előjáróban elmondotta, hogy az 1960-as évek közepe táján készített széles körű, mintegy 35 országra vonatkozó nemzetközi összehasonlításunk azt mutatta, hogy iparunk a fejlettebb országok között mintegy középső helyet foglal el.

A 60-as évek végén a magyar ipar aránya az ország bruttó nemzeti termékén belül mintegy 38 százalékos volt, lényegesen nagyobb, mint Finnország, Nor-

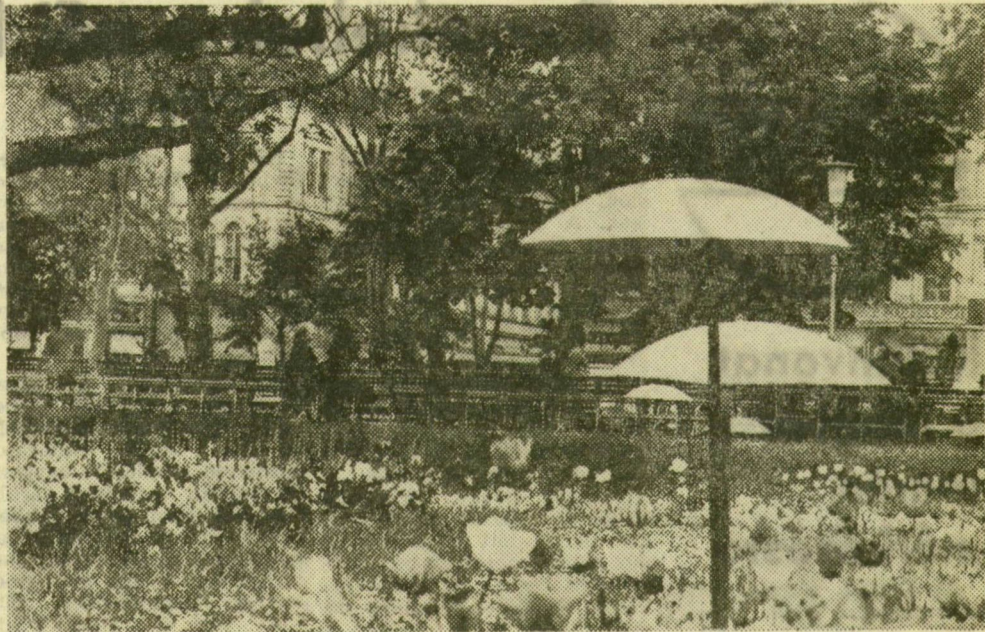
végia, Svédország, Olaszország, Belgium, Dánia iparáé. A KGST-országok között az ipar aránya a népgazdaság egészén belül mintegy középen helyezkedik el. Részleteiben ágazatonként, illetve egy-egy konkrét témakörben vizsgálva azonban iparunk fejlettsége a környező szocialista országokhoz képest, vagy akár a fejlett tőkés-országokhoz képest eléggé differenciált.

A nemzetközi összehasonlítások alapján az előadás hangsúlyozottan mutatott rá arra, hogy az európai ranglistán közepes szinten helyezkedő magyar ipar fejlődésének meghatározó feltétele a termelékenység gyors ütemű fokozása. A legnagyobb lemaradottságunk ipari fejlettség vonalán a termelékenységben van.

Jól vizsgázott a legújabb tolóhajó

Tegnap, kedden délelőtt a Vigadó téri hajóállomás ki-kötőjében bemutatták a saját képviselőinek a MAHART legújabb, Szob elnevezésű tolóhajóját. A hajó eredetileg 800 lóerős vontóhajó volt, 1960-ban épült a Balatonfüredi Hajógyárban. Időközben a MAHART átépítette.

A hajó egy hónapig vizsgázott, és bebizonyította, hogy a tolóhajózásra minden részében alkalmas, biztonságosan továbbíthat négy 1600 tonnás bárkát, 6400 tonna hasznos teherrel. (MTI)

Szenvedélyük: a szakma

Miért pont kettőjüket választottam? Magam sem tudnám megmondani, hiszen dolgoznom még néhányan ebben a szakmában Szegeden. Talán azért esett rájuk a választás, mert mindkettőt régebben ismerem, jól tudom, hogy mindenkinek fölött szeretik szakmájukat. Szenvedélyesen.

AZ EMBER

Nevük alighanem egyre inkább összeforr a város parkjaival, játszótérrel. Egyikük tervező mérnök a Szegedi Tervező Vállalatnál, másikuk előadó a városi tanács építési és közlekedési osztályán.

A tervező — Törő János — csendes ember. Nehéz belőle kihúzni a szót, kivétel, ha a szakmájára fordul a beszéd. Arról napestig volna mit mondania. Azok közé tartozik, akikre sokszor legyintenek, mondván: „Eh, álmodik a tervező. Hogy volna erre pénzünk?” Vagy talán nem is annyira „álmodó” ember? Azt hiszem nem az.

K. Szabó Sándor nevét egyre többen ismerik. Lázasan dolgozik, tevékenykedik. Az ő nevéhez fűződik többek közt a lapunkban pár hónapja megjelent felhívás, amely a nyugdíjasokat szólítja csatornába a város parkjainak védelmében.

A PARKOK

Erdemes és tanulmányos beszélgetni velük. Parkokról, játszótérrekről, erdőkről, olyan dolgokról, melyekről talán kevesebb szó esik, mint amennyit megérdemelnének.

— A norma szerint — mondja Törő János — 52 négyzetméter zöldterületnek kellene jutnia Szeged minden egyes lakójára. Fele sincs meg ennek. Szinte minden nagyobb város megelőzi Szegedet. Például: Debrecen, Miskolc, Pécs, Győr. Igaz, a Belváros kedvezőbb helyzetben van nálunk mint Miskolcon vagy Pécsen. És az új lakótelepek zöld területe is javít a helyzeten.

— Évtizedeken át csak romlott a helyzet a városban — K. Szabó Sándor mondja ezt. Szegeden 1962-ben 110 ezer kifejtett fa volt, 1972-ben már csak 70—80 ezer. Ezzel szemben Csongrád, Szolnok — és ezek a városok sokkal rosszabb helyzetből indultak — megelőzték Szegedet. Nálunk hét éve — azóta dolgozom Szegeden — csak kívánni láttam fát, ültetni elvéve. Most elkezdődött a valami. Ha igaz, sokat változik majd a helyzet. Sajnos, lassú a folyamat, hiszen a lakótelepek kis fákcsái még nem pótolhatják a fejtett példányokat.

Kis fákcsák Tarjánban. Valóban nem pótolják az öregeket, koronás fákat. Talán éppen ezért hatnak ezek a parkok még ridegnek. Üresnek, mert hiányoznak belőlük az épített elemek. — A park mindig az utolsó sorba kerül a kivitelezésben — bólint Törő János. Ha valahol túllépik a költségeket, az a park rovására megy. Ezért maradt rendezetlen szemétdomb a tarjáni záportározó környéke. Már nem jutott pénz a rendezésre. No, meg a növény a legolcsóbb, az építés pedig a legdrágább. Egy négyzetméter fát 10 forint, egy 15 éves fa egy-kétezer forint, egy épített virágvályú viszont 3

—4 ezerbe kerül. Nem beszélve egy csobogóról, ivókútról, ami 30 ezernél kezdődik. Ezek a legelső tevékenységek, amiket kihúznak a tervből. Pedig nagyon kellőnek, hogy megtörjék az ürességet. Megkísérünk minden ütemben egy-két csobogót belopni. Amit nem vesznek észre — azt hiszem, csak az — az elkészül. Például egy az új tarjáni bölcsőde előtt. A többi...

— Még mindig jobb, ha ezeket húzzák ki a tervből — vallja K. Szabó Sándor. Az ivókutat, csobogót később pótolni lehet. A legfontosabb egyelőre a park, a zöld.

A JÖVŐ

Mindketten szeretik szakmájukat. Egyet akarnak, még ha olykor más is a véleményük. Azt szeretnék, ha minél több fája, parkja, erdeje lenne Szegednek.

Ők azok az emberek, akik szinte teljes mértékben a jövőnek dolgoznak. Például az iparvezetben most elültetett több ezer fácska közül 5—6 év múlva sok száz a városba kerül majd. Szinte faiskoláként szolgál ez a terület.

Nem lehet előrelátás nélkül csinálni ezt a szakmát. Arra is gondolni kell — és ezt K. Szabó Sándortól tudom —, hogy a Széchenyi tér és az újszegedi Liget fái 50—80 éven belül kiöregednek. A legöregebbek, leggyengébbek helyére hamarosan fiatal fákat kell ültetni, hogy mire a többire sor kerül, addigra az újak is megnőjenek. Mert borzalmas lenne 60—80 év múlva csupa fiatal, kis fát látni a Ligetben, vagy a Széchenyi téren. Márpedig ha várnánk pusztulásukig, ez történe.

Az is figyelemre méltó, amit Törő János mond. Az, hogy Szegedre nem való a nagy gyepterület. Az éghajlatot nem bírja. Sopronban, ott igen, de nálunk nem. Itt inkább a cserjéket és a fákat kellene előnyben részesíteni, még ha drágább is az ültetésük. De csak az ültetés a drágább. Cserje-sövényeivel nagyon mostohán bánk el a város. Kiirtották őket sok helyről, például a Kossuth Lajos sugárútról. Új nem került a helyükre, pedig fölérnek egy porszívóval. Összehasonlíthatatlanul jobba tennék a város levegőjét. És az ültetés után csak két évig szorulnak komolyabb gondozásra, azután maguktól is megállnak a lábukon.

Biztató, hogy változások várhatók Szegeden. A társadalmi munkások rengeteg fát ültettek el most tavasszal. Sikerült évente három-száz ezer forintot biztosítani az elhanyagolt szegedi erdők gondozására is. Bár csak csepp a tengerben, mégis sokat jelent az épülő Bartók Béla téri játszótér.

Valami elindult Szegeden. És ebben alighanem nagy szerepük volt nekik is. Kettőjüknek, akiknek szenvedélyük ez a szakma.

T. L.

Szávay István

Csodálatos élmény

„Csodálatos élményben volt részük azoknak az orosházi operarajongóknak — írja Szedlák Jánosné Kardoskútról —, akik április 12-én Verdi: Az álarcosbál című operáját látták a Szegedi Nemzeti Színház művészeinek előadásában... Ehhez hasonló nagy élményt a tavalyi ősszel bemutatott Fidelio szerzett, szintén a szegediek előadásában.”

Olvasónk köszönetét örömmel tolmácsoljuk a művészeknek, a zenekarnak és a karmesternek.

En megírtam...

Pogány László (Hajnóci utca 5.) a Gogol utcai sütőde egyik vevője helyett írt lapunknak. Olvasónk azt írja: évek óta ott vásárol kenyert, amire sokáig nem volt panasz. Am az utóbbi időben zsenés, sületlen a kenyér. Egy vevő, „egy előtem álló férfi szóval tette — írja olvasónk —, hogy nap mint nap rossz kenyeret kap. Azt is megemlítette, hogy soha ennyi kenyérhuladékot nem látott a kukákban, mint most.” És a férfi még azt is hozzátette, hogy Tápén sokkal jobb a kenyér. Erre az elárúsító elköltötte a kuncsaftot... — Tápéra, hozzátéve: ha nem tetszik, írja meg az újságnak. „Hát megírtam én” — fejezi be olvasónk levelét.

Szerintünk nem a vendéget, hanem az elárúsító nőt kellene elküldeni, ha nem is Tápéra, legalább egy tanfolyamra, ahol illemtudást tanulhat.

Válaszol az illetékes

Április 19-i Postaládánkban Kidólt a tejszín címmel megjelent panaszra a tejipari vállalatról kaptunk választ. Leveleikben azt írják, hogy április 15-én szóltak nekik az ÁFESZ 24. számú boltjából, hogy baj van a tejszínnel, menjenek ki megnézni. Ki is mentek volna — mint ahogy mindig meg is teszik —, de hát szabad szombat volt. Nem volt bent műszaki ember, akit kiküldhettek volna. Viszont a szerződésben benne van, hogy a sérült csomagolást árul a vállalat visszaveszi.

Még közlik azt is, hogy már meg kellett volna érkeznie a gépnek, amely egy-

szer s mindenkorra megoldja a csomagolás bajait, de még nem kapták meg. A vállalat addig is ígéri, hogy mindent elkövet a hasonló bajok megelőzéséért.

Az ÁFOR szolnoki telepház vezetője az április 12-i lapunkban megjelent panaszra válaszul közli, hogy a ságváritelepi tűzölőhajó-kút kezelőit az üzleti szabályzat megfelelő pontjaira kioktatták. Felhívták a figyelmüket arra, hogy a záróra előtt érkezett vásárlót a zárás után is ki kell szolgálni. Az akkor szolgálatot teljesítő kútkezelőt, Kopasz Istvánt pedig felelősségre vonták.

Parkok és gyerekek

A nyugdíjas Kovács Sándor Tarjánból küldött meglehetősen szomorú hangú levelet. A parkok védelmében szól fel. Azt írja, hogy a 208-as és 209-es épületek között hiába teszik rendbe ismételtlen a parkot, a fűvet, a gyerekek újra és újra letaposák, mert futballpályának használják.

Már sok ilyen levelet kaptunk Tarjánból és Odesszából is. Hozzáfűzni ehhez csak azt tudjuk, amit az eddigiekhez. A gyerekeknek mozgásra, játékra van szükségük. Ha nincs más, akkor a parkban fociznak. Bár sajnáljuk a fűvet, elítéljük meg sem tudjuk a gyerekeket, még szüleiket sem. Abban viszont egyetértünk olvasónkkal, amit a törmelékről

ír. A 208-as épület mögötti tavalyi garázsokat építettek, azóta is ott hever a törmelék. A 204-es épület előtt is fekszik vagy egy kocsi a val. A törmelékét valóban el-takaríthatnák.

Különbön ehhez a park-ügyhöz még érdemes egy dolgot hozzáfűzni. A nagyvárosokban — szerte a világon — belekalkulálják a parktervezésbe azt is, hogy a gyepen játszóknak fognak, le-tapossák, egyszóval: használják. Koppenhágában például a nagyobb parkokban a hét végén családok napoznak — gyermekeik pedig ott szaladgálnak, labdáznak. És ezen nem ütközik meg senki. Természetesen tartják, mint ahogyan az is.

Óvodátlanul

A fodortelepi óvoda szülői munkaközösségétől kaptunk a napokban elkeseredett levelet. Segítségünket kérik az óvoda megmentéséhez. Április 8-án ugyanis életveszélyessé nyilvánították az épületet, azóta a gyerekeknek a gedói általános iskola adott ideiglenesen otthont. A szülők — írja a levél — mindent megtettek azért, hogy az óvodát mielőbb rendbe hozzák, de pénz hiányában mindenütt elzárkóznak kérésük elől. Pedig eddig is nagyon sokat tettek az óvodáért. Szabad szombatjaikon vállaltaik segítségével 150 ezer forint értékben készítették játékokat az óvoda udvarán — s most a játékok

hiába árválkodnak az udvaron.

A mi segítségünket, társadalmi összefogást kérnek a szülők az óvoda rendbehozásához. Kérésüket íme közöljük. Reméljük: lesz fogadtatja.

Karolin, hamvazószerda

Gyárfás Miklós Tanuljunk könnyen, gyorsan drámat írni című vidám írása adta az ötletet, a nyersanyagot a Minerva Színpad legújabb bemutatójához, melyet a Juhász Gyula Művelődési Központban tartottak hétfőn este.

A drámaírás műhelyébe vezet Gyárfás Miklós kézenfogva humort, önironiát, és minket, olvasókat-nézőket. S ki ismerhetné jobban a drámaírás nehéz, szorongató, felvillanyozó és izzasztó pillanatait, mint maga a gyakorló drámaíró? S lehet-e nehezebb feladat, mint egy drámaíró prózáját dramatisálni? Ebben a nagy és kemény fába vágta a fejszéjét a színpadra állító rendező, Újlaky Károly. Kínálkozik az írás a bemutatásra, alkalmas arra, hogy a közönség, a „gyanútlan” néző bepillanthasson a drámaírás műhelyébe, nevetve és gyorsan „megtanulja” e szakma mesterfogásait, és kézbe kapja annak tolvajkulcsait is.

Újlaky dramatisálásában is az író gondolatait a vígjátékot összetartó abrascsok. Sőt, mintha ezek a gondolatbronszok fölé nőttek volna az igazi játéknak, Karolin-nagymama groteszk élet-történetének. Mintha két — külön-külön igen jó — játékot láttunk volna. Az író gondolatait tolmácsoló Molnár Judit és Nagy András nemcsak okosak és kedves-közvetlenek, de értik és jól közvetítik az intellektuális humort, a nyelvi szellemességet is. A színpadon folyó játék, a megmozdult gondolatok, az előttünk „íródo” dráma viszont burleszk-elemeket alkalmaz, széles teret enged az önfeledt és nyers komédiázásnak. Eppen e két külön világot — a gondolati humort és a kül-

A Minerva bemutatója

sőséges eszközökkel operáló komédiát — nem volt, mi egybe tudta volna tartani. Nem erősítették egymást, hanem itt-ott ki is oltották, legtöbbször a harsányság javára a mélyebb humor ellenében.

Mindenképpen erőnye az előadásnak az az őszinte komédiázó — és játékkedv, mellyel eddig színpadon még ismeretlen fiúk, lányok megajándékozták a nézőket. Igazi „diákszínpatszás”, igazi játszókékv jellemezte valamennyiüket.

Kun Zsuzsa Karolinja volt a vígjáték központi figurája. Jól használta ki adott-ságait, s verbó komédiázó-kedvét, erejét ügyesen kamatoztatta. A többi szereplő is, köztük különösen Szász Zoltán, Vojta Margit, Korek Mária és Sajó László is látható örömmel komédiázott.